

Οι εκπαιδευτικοί είναι επιστήμονες ή όχι;

Αν θέλουμε να μιλήσουμε σοβαρά για την εκπαίδευση θα πρέπει, πρώτα απ' όλα να απαντήσουμε στο βασικό ερώτημα: Η εκπαίδευση είναι επιστήμη και οι εκπαιδευτικοί είναι επιστήμονες ή όχι;

Φυσικά, ο προηγούμενος αιώνας έχει δώσει την απάντηση με τους Ντιούι, Ντεκρολί, Μπρόνερ και ιδιαίτερα με τον Πιαζέ: Η εκπαίδευση είναι επιστήμη, αλλιώς δεν είναι σήμερα πια εκπαίδευση.

Άρα όσοι ασχολούνται ή θέλουν να ασχολούνται με την εκπαίδευση είναι ή οφείλουν να είναι επιστήμονες στον τομέα της ειδικής επιστήμης της εκπαίδευσης. Αυτή η θέση δίνει απάντηση σε όλα τα ερωτήματα που σχετίζονται με την οργάνωση της εκπαίδευσης.

Αλλά μέχρι τώρα το ελληνικό κράτος δεν θεωρεί πως οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι επιστήμονες.

Για παράδειγμα, μπορείτε να φανταστείτε να βγάζει το Υπουργείο Υγείας αναλυτικές οδηγίες για το πώς θα κάνει κάθε γιατρός μια εγχείριση σκοληκοειδίτιδας, μια θεραπεία καρκίνου του μαστού κλπ.; Φαντάζεστε έναν γιατρό να διαβάζει ένα βιβλίο που βγάζει το Υπουργείο Υγείας για να εξετάσει έναν ασθενή;

Μπορείτε να φανταστείτε έναν πολιτικό μηχανικό να περιμένει από κάποιο υπουργείο να του δώσει οδηγίες για το πώς θα κάνει τη στατική μελέτη μιας γέφυρας; Μπορείτε να φανταστείτε έναν πολιτικό μηχανικό να περιμένει το νέο βιβλίο ενός υπουργείου για να ξέρει πώς θα υπολογίσει την αντισεισμικότητα μιας οικοδομής;

Ποιο υπουργείο έχει ειδικό οργανισμό για την επιστημονική επιμόρφωση ενός γιατρού, ενός μηχανολόγου, ενός αρχιτέκτονα κλπ. – εκτός από το ελληνικό υπουργείο Παιδείας;

Πώς επιμορφώνεται ένας επιστήμονας, πώς παρακολουθεί την εξέλιξη της επιστήμης του; Τι κάνει ένας επιστήμονας σε μια δημοκρατία;

Είναι πολύ απλό: Παρακολουθεί ο ίδιος –μόνος του– την επιστήμη του με την εξέλιξη της βιβλιογραφίας, τα διάφορα συνέδρια (διεθνή και εθνικά) και τις επιστημονικές (όχι συνδικαλιστικές) εκδηλώσεις των συναδέλφων του.

Και, φυσικά σήμερα, στον 21ο αιώνα, έχει τον υπολογιστή του και το διαδίκτυο. Έτσι εξελίσσεται και κρίνεται καθημερινά από την κοινωνία.

Με βάση αυτά, λοιπόν, που θα έπρεπε να είναι αυτονόητα (αλλά στην Ελλάδα δυστυχώς ακόμα δεν είναι), χρειάζεται μια **σταδιακή** σοβαρή μεταρρύθμιση της ελληνικής γενικής εκπαίδευσης που, φυσικά, δεν μπορεί να γίνει από τη μια μέρα στην άλλη.

Πραγματικά, μια νοοτροπία δεκαετιών δεν είναι εύκολο να αλλάξει. Πώς ξαφνικά θα πάρει επάνω του ένας εκπαιδευτικός την ευθύνη της δουλειάς του; Μιας δουλειάς που είναι από τις πιο σπουδαίες που υπάρχουν για την κοινωνία. Μέχρι τώρα έλεγε: «κάνω ό,τι μου λέει το Υπουργείο Παιδείας, ακολουθώ το αναλυτικό πρόγραμμα και χρησιμοποιώ τα βιβλία που δίνει το Υπουργείο Παιδείας – ένα και μοναδικό για κάθε μάθημα».

Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε να μετασχηματίζεται σταδιακά η οργάνωση της γενικής εκπαίδευσης προς την κατεύθυνση της σύγχρονης επιστήμης της εκπαίδευσης. Και σ' αυτό τα Πανεπιστήμια οφείλουν να αναλάβουν, επίσης, τη δική τους ευθύνη.

Δυστυχώς και τα ελληνικά πανεπιστήμια δεν αναγνωρίζουν ακόμα την εκπαίδευση ως ειδική επιστήμη, αφού δεν προτείνουν την οργάνωση τμημάτων Φυσικομαθηματικών, Φιλολογικών κλπ. για την εκπαίδευση καθηγητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (και όχι μόνο Μαθηματικών, Φυσικών, Χημικών, Φιλολόγων κλπ. που αφορούν επιστήμονες άσχετους με την εκπαίδευση).

Το να ξέρεις, ας πούμε, ανώτερα Μαθηματικά, δεν σημαίνει πως ξέρεις να διδάσκεις Μαθηματικά στο Γυμνάσιο ή στο Λύκειο. Δεν έχεις καν ασχοληθεί στο πανεπιστήμιο με αυτά τα Μαθηματικά – έχεις μόνο τις μνήμες από τότε που πήγαινες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Και, φυσικά, δεν έχεις ιδέα για τη διαδικασία της μάθησης και την οργάνωση της διδασκαλίας. Πού να μιλήσουμε και για πειραματική παιδαγωγική, ψυχολογία και διδακτική!...

Τάσος Ανθουλιάς

Ιστοσελίδα: <https://www.helidoni.info/>